

A "Sky and Telescope" említett cikkein kívül felhasznál-
tam az "Amateur Telescope Making" c. könyvben a Hartmann-teszt
leírásából e cikk 2. ábrájához hasonló ábrát, ugyanitt olvas-
tam utalást a kétféle tesztelési mód 1:4 arányáról.

FAZAKAS JÓZSEF
Budapest

. . . .

Amatőrök csillagásztörténetünkért II. [napórák]

Érdekes és rendkívüli fontosságú lenne a Magyarországon
található napórák jegyzékének elkészítése. Látszólag ez az ép-
ítészeti területe, ám számunkra a magyar csillagászat törté-
netének kedves kis emlékei. A csillagászat iránti érdeklődésen
túl némi szaktudást is jeleznek. Amúgy is csekély megmaradt
csillagászati emlékeink száma, ezen bővitenének ilyen irányú
kutatásaink. Ilyen jegyzék viszont még nem készült.

Sürgetővé teszi ezt, hogy a felmérési munka beindításá-
val egy időben hírek érkeztek napórák pusztulásáról is. Szent-
mártoni Béla egy teljesen "letatarozott" kaposvári napóráról
ír, míg Pirityi János drámai leírást adott egy Nagykanizsán
szanált házon levő napóra pusztulásáról.

Elsőként tehát aki tud vagy hallott másoktól napórákról,
írja meg, hogy egy előzetes jegyzéket készítsünk. Azonosítás-
ként szükséges egy egyszerű fekete-fehér fénykép /a kétszeri
szerepeltetés vagy tévedések elkerülésére/, akár gyenge mi-
nőségben is. Feljegyzendő a napóra helye, az épület megneve-
zése, a napóra rövid szöveges leírása.

A részletes felmérés már pontos adatok beszerzését i-
gényli. Az épület pontos megnevezését, címét, funkcióját, ép-
ítési idejét, történetét, valamint a napóra korát, készítőjé-
nek nevét derítsük fel. A napóra típusát, méretét, anyagát,
az árnyékvető típusát és anyagát is írjuk le, a feliratokkal,
ábrákkal, színekkel együtt. Ha ez túl bonyolult lenne, egy

szép /esetleg színes / fotó segíti a szöveges leírást. Utalhatunk az esetleges pontatlanságra is.

Napórak általában régi épületeken, tornyokon, szakrális épületeken fordulnak elő, többnyire a D-i oldalakon. De építészeti, művészettörténeti és útikönyvekben is információkra akadhatunk. A gyűjtőmunka nemcsak az épületeken levő, de a tereken, parkokban, pilléreken álló, valamint a múzeumokban, magánszemélyeknél található, hordozható és zsebnapórákra egyaránt vonatkozik.

Fél év múlva az előzetes, és egy év múlva a végleges hazai napórajegyzéket lapunkban közölni fogjuk, s az adatközlőket felsoroljuk. Ez alapján lehet majd e műszerek védetté nyilvánítását kérni. Tájékoztatásul: jelenleg 80-90 napóráról tudunk, de adataik sokszor vitathatóak.

KESZTHELYI SÁNDOR
Gyöngyös

. . . .

METEOROK

rovatvezető: Keszthelyi Sándor

az MMTÉH rovata

É S Z L E L Ő K*	vizu.	fotó	tel.	M.m.
Ábrahám Attila /Békéscsaba/	0,6/ 7	-	-	-
Ádám László /Kecskemét/	-	-	-	16,9/127
Bartus Ferenc /Kisnémedi/	-/ 2	-	-	-
Balogh Sándor /Csap/	-/ 1	-	-	-
Bánfalvi Péter /Zegerszeg/	1,0/ -	-	-	-
Berczik Péter /Csap/	-/ 1	-	-	-
Csepregi Lajos /Orosháza/	-/ 1	-	-	-
Csiszár Iván /Tatabánya/	0,5/ 2	-	-	-
Dalos Endre /Bóly/	2,0/17	2,0	-	-
Dalos László /Bóly/	1,0/ 6	-	-	-
Dalos Tibor /Bóly/	2,0/14	-	-	-
Domokos István /Budapest/	-/ 1	-	-	-